

Iz ribarske prakse

Godišnji sastanak OOUR-a Centar za istraživanje mora, Zagreb, s ribnjačarima

U prostorijama Instituta »Ruđer Bošković« održan je drugi godišnji sastanak 29. 1. 1982. g. dijela ribnjačara iz SR Hrvatske i SR Slovenije sa radnicima Instituta »Ruđer Bošković« OOUR-a Centra za istraživanje mora — Zagreb. Grupa za istraživanje i razvoj akvakulture sazvala je sastanak da bi ribnjačarima, s kojima ima Sporazum o znanstveno-stručnoj suradnji, dala izvještaj o rezultatima svog stručnog i znanstvenog rada u protekloj 1981. godini, te utvrdila smjernice svog rada za iduću 1982. godinu.

Sastanku su prisustvovali:

inž. Cvjetan Bojčić — Ribozajednica,

mr Zlatko Homen — republički ribarski inspektor,
dr Ivica Račić — republički veterinarski inspektor,

predstavnici slijedećih radnih organizacija:

Fakultet poljoprivrednih znanosti OOUR JRC za ribarstvo,

Šumsko gospodarstvo »Josip Kozarac«, OOUR Ribnjačarstvo Lipovljani,

»Ribokombinat« RO Ribnjačarstvo Poljana, Kaniška Iva,

RO Ribnjačarstvo »Sišćani«, ribnjaci Sišćani, Vukšić, Narta,

PIK »Garešnica« OOUR Ribnjačarstvo Garešnica,

»Sljeme«, RO »Sljemeriba, Zagreb,

Agrokombinat Maribor, TOZD »Ribe«, Maribor,

Ribiška družina Novo Mesto,

RO »Izvor«, OOUR »Grozđ«, Koprivnica,

Emona ribarstvo Ljubljana, Dvor pri Žužemberku,

Institut »Ruđer Bošković« — direktor OOUR-a Centar za istraživanje mora — dr Marko Branica i članovi Grupe za istraživanje i razvoj akvakulture.

Sastanak je otvorio prof. dr Marko Branica koji je pozdravio sve prisutne i dao uvodnu riječ sastanku. U uvodu dr Branica je u kratkom i sažetom izlaganju

dao presjek problema onečišćenja na jugoslavenskom tlu obzirom na specifičnosti našeg područja i podcrtao bitnost fundamentalne nauke u rješavanju tog problema. Dr M. Branica je također naglasio da ribnjačari direktno i najviše od svih proizvođača snose posljedice onečišćenja čovjekove okoline jer najviše od svih koriste vodu koja je danas često tako zagađena da se ne može koristiti ni za rashladne uređaje, kao npr. rijeka Sava, a kamo li za uzgoj.

Živi organizmi koji žive u takvoj sredini su daleko opasniji za čovjeka od same vode, jer oni u sebi akumuliraju upravo te onečišćivače.

Nakon uvodnog izlaganja, ribnjačarima su podijeljeni godišnji izvještaji, nakon čega je mr Emin Teskeredžić dao sažeti izvještaj o rezultatima kroz 1981. g. U tom su izvještaju bile kratko obrađene i vrste i broj izvršenih analiza, broj pregledanih riba i broj bolesti, postotak pojedinih bolesti i učestalost. Posebno je naglašen problem što se danas 25% bolesti svrstava u grupu bolesti nejasne etiologije na šaranskim ribnjačarstvima, dok je taj postotak na pastrvskim ribogojilištima još veći. Kao jedan od važnijih problema mr E. Teskerović naglasio je visoki postotak oboljelih riba u proljeće u odnosu na ostala godišnja doba, te pojavu ugibanja kod javljanja pojedinih vrsta fitoplanktona što su pokazali rezultati 447 hidrobioloških analiza.

Nakon ovog kratkog presjeka rezultata otvorena je diskusija. Prvi se javio za riječ dr M. Branica kojeg je interesirao odnos oboljelih i zdravih riba, te zašto postoji velika razlika u broju oboljelih na pastrvskim i šaranskim ribnjacima, i da li ta razlika nije uvjetovana razlikom u vodi. Obrazloženje je dao mr E. Teskeredžić, a složio se i sa pretpostavkom da kvaliteta vode može biti uzrokom većeg oboljenja na pojedinim ribnjačarstvima. U daljnjoj vrlo živoj diskusiji u kojoj su učestvovali mr Matija Pejić, dr Marko Branica, mr Emin Teskeredžić, mr Josip Blažek i dr Ivica Račić, diskutiralo se o sve češćim i jačim onečišćenjima voda na šaranskim ribnjacima od kojih su ribnjačari već često imali direktne ili indirektne gubitke. Na direktno pitanje kako postupiti u slučaju sumnje na

onečišćenje odgovor je dao mr Zlatko Homen republički inspektor za ribarstvo. On je iznio da se u slučaju sumnje treba povezati s vodoprivrednim odnosno ribarskim ili poljoprivrednim općinskim inspektorom, koji je dužan dalje preuzeti slučaj, voditi ga i prema potrebi prijaviti. U slučaju dokazivanja krivnje dolazi do kažnjavanja pravne osobe i po krivičnom zakonu odgovorne osobe.

U diskusiji je također navedeno da sami inspektori rade greške u postupku, radi čega je otežano ili nemoguće dokazivanje krivnje na što je mr Z. Homen zatražio da Institut »Ruder Bošković« — OOUR Centar za istraživanje mora Zagreb izradi protokol kao znanstvena ustanova, koji će biti poslan od republičkog sekretarijata svim vodoprivrednim i ostalim inspektorima.

A. Hraste se interesirao da li ribarske organizacije mogu biti zagađivači otvorenih voda s bolestima. Mr E. Teskeredžić je naveo česte primjere gdje se riba prevozi iz jednog ribnjačarstva na drugo ili čak u otvorene vode sa certifikatom, ali bez stvarne pretrage. Mr J. Obradović je iznijela da se u normalnom radu i pri pojavi bolesti ako se one redovno saniraju ne mogu zaraziti otvorene vode. Na ribi u otvorenim vodama je postojala i postojat će latentna prisutnost bolesti, ali ona ne izaziva veći pomor kao u ribnjacima jer u otvorenim vodama nasad nije gust, te bolest uobičajeno nije jakog intenziteta.

U diskusiji je također zahvaćen problem smanjenja ili nestanka nekih vrsta riba u slobodnim vodama određenih akvatorija. Zaključeno je da je razlog tome što se riba koja se nasaduje u otvorene vode ne bira, nasaduje se manje kvalitetna riba, bez prethodnog zdravstvenog pregleda i što je najvažnije bez gospodarske osnove.

Iza pauze od 15 minuta mr E. Teskeredžić prikazao je kratak film o uzgoju lososa u Japanu u jezeru.

U završnom dijelu radnog sastanka vodila se rasprava o Seminaru za ribnjačare pod nazivom: »O gubicima kod uzgoja riba uzrokovanog bolestima i drugim čimbenicima životne sredine«, kojeg organizira

Institut »Ruder Bošković« OOUR Centar za istraživanje mora Zagreb, Grupa za istraživanje i razvoj akvakulture.

U Seminaru koji je besplatan za učesnike, a traje 4 dana, treba učestvovati 11 predavača iz raznih područja. Obzirom da je Seminar po terminu blizak i da obuhvaća jednim svojim dijelom Seminar koji organizira Veterinarski fakultet, mr E. Teskeredžić je predložio da ga Centar za istraživanje mora ne održi. Nakon žive diskusije predstavnici ribnjačarstava su prijedlog odbacili kao neprihvatljiv uz napomenu da se Seminar proširi za još jednu tematiku: mehanizaciji u ribnjačarstvu s tim da bi predavanje iz tog područja održalo ono ribnjačarstvo koje ima najbolje uspjehe ili inovacije. Za predavača je predložen i od svih prisutnih prihvaćen mr Josip Blažek. Također nije prihvaćen prijedlog da se smanji broj dana tokom kojih će se vršiti predavanja i vježbe.

U diskusiji predstavnici ribnjačarstava, Instituta »Ruder Bošković« OOUR CIM i Ribozajednice složili su se da je potrebno dalje raditi na jedinstvu znanstveno-stručne djelatnosti između Instituta »Ruder Bošković« OOUR Centar za istraživanje mora Zagreb, Veterinarskog i Poljoprivrednog fakulteta u cilju poboljšanja slatkovodnog ribarstva u nas.

Na kraju sastanka predstavnici ribnjačarstava (mr Marijan Runac, inž. Rajka Blažek, mr Josip Blažek) su se zahvalili Institutu »Ruder Bošković« OOUR Centar za istraživanje mora Zagreb na uspješno vođenom radu tokom 1981. god. ovim riječima: »Mi smo jako zadovoljni s vama i opravdali ste naše povjerenje. Tokom protekle godine vi ste nam dali više nego smo tražili i uspjeli ste potvrditi da nauka mora učestvovati u proizvodnji. Mi smo sada prvi puta dobili kompletnu i konkretnu sliku stanja na ribnjaku i sigurno je da ste to vi prvi počeli. Smatramo da tako treba nastaviti.«

Ovo je prihvaćeno kao putokaz za rad u 1982. god. U 14 sati sastanak je završen.

Mr Jasna Obradović

